

■ Рэпартаж

Падарунак да чыгуначнага «Новага года»

Гудок пры адпраўленні цягнік цяпер не дае, аднак урачыстасць важнага для Беларускай чыгункі і яе пасажыраў моманту гэта ніколькі не сапсавала: напярэдадні прафесійнага свята чыгуначнікаў па маршруце Гомель—Мінск—Гомель пачаліся перавозкі новага фармату.

Пачалося ўсё пяць гадоў таму з адкрыцця гарадскіх ліній. Цяпер да Мінска з камфортам можна дабрацца з трох гарадоў-спадарожнікаў: Заслаўя, Рудзенска і Смалевіч, у хуткім часе абяцаюць дадаць у гэты спіс і Дзяржынск. Імкненне да пашырэння сеткі гарадскіх ліній лёгка растлумачыць: усяго за пяць гадоў іх паслугамі скарысталіся каля 12 мільёнаў чалавек. Актыўна развіваюцца рэгіянальныя перавозкі бізнес-класа, запатрабаванасць якіх таксама знаходзіцца на высокім узроўні.

Для арганізацыі міжрэгіянальных зносінаў новага фармату напрамак Гомель—Мінск быў выбраны нездарма: сярод перавозак унутры краіны менавіта на яго прыходзіцца адна з найбольш значных нагузак. Рэалізацыя праекта стала магчымай пасля завяршэння электрыфікацыі ўчастка Гомель—Жлобін—Асіповічы.

Асноўная задача падчас арганізацыі міжрэгіянальных перавозак бізнес-класа была ў істотным скарачэнні часу ў дарозе. Як адзначыў **начальнік Беларускай чыгункі Уладзімір Марозаў**, адлегласць паміж сталіцай і абласнымі цэнтрамі павінна пераадоўвацца за тры гадзіны. Гэта правіла не датычыцца толькі Гродна: адмысловая траса чыгункі не дазваляе пакуль скараціць час у дарозе менш чым да трох з паловай гадзін.

Да гэтага час у дарозе з Гомеля да сталіцы займаў ад чатырох да васьмі з паловай гадзін. Для дасягнення неабходнага выніку цягнік развівае максі-

ФОТА БЕЛТА.

мальную дапушчальную хуткасць і ідзе з мінімальнай колькасцю прыпынкаў. Трапіць на першы цягнік аказалася не так проста: усе 382 білеты былі раскуплены загадзя. На думку разгубленых ад такой увагі да сваёй паездкі пасажыраў, спрыялі ахвотна прымаць гэтыя 8 рублёў 39 капеек, ахвотным праціцця ў бізнес-класе дзевяццацца аддаць 11 рублёў 62 капейкі. Параўнайце, квітток у плацкарце па тым жа маршруце, але іншым цягніком абыходзіцца каля 7 рублёў. Аднак, як запэўніў Уладзімір Марозаў, менавіта міжрэгіянальныя лініі бізнес-класа забяспечваюць аптымальныя суадносіны цана—якасць.

Па прызнанні начальніка Беларускай чыгункі, прафесійнае свята ў арганізацыі ўспрымаецца як другі Новы год: перад ім таксама падводзяцца вынікі і прымаюцца планы на будучыню. «Мы ўсё імкнёмся павялічыць хуткасць перамяшчэння, але ж яшчэ зусім трохі і нельга будзе разглядаць за акном цягніка чужоўныя абшары нашай Радзімы», — з сумам пажартаваў Уладзімір Марозаў, таму і ў віншаваннях прагучала думка аб тым, што трэба

вучыцца жыць без пастаянай спешкі і, дзякуючы гэтаму, усяды паспяваць. Сярод найбольш глбальных планаў Беларускай чыгункі — яе пашырэнне, а таксама запуск міжнароднай лініі ў напрамку Вільнюса. Павышэнні тарыфаў прадбачацца, але нязначныя.

У цягніку, распрацаваным «Штадлер Мінск» па замове БЧ спецыяльна для эксплуатацыі ў Беларусі, забяспечаны ўсе ўмовы для праезду пасажыраў з абмежаванымі магчымасцямі, значна больш зручна стане падарожнічаць з маленькімі дзецьмі. **Начальнік пасажырской службы Аляксандр ЗАХАРЭВІЧ** падкрэсліў, што новы фармат перавозак заснаваны на трох прынцыпах: экалагічнасць, камфорт, хуткасць. «У цягніку з 7 вагонаў 5 санвузлаў, у тым ліку і для пасажыраў з абмежаванымі магчымасцямі, у сярэдзіне цягніка ёсць бар, таксама прадугледжаны мабільны (разважны) гандаль, ёсць разетка, Wi-Fi. Але якасць абслугоўвання яшчэ трэба павышаць. Павінна быць так: пасажыр толькі зайшоў, а мы ўжо стаім каля яго, каб выканаць усе просьбы. Для гэтага неабходна большае колькасць персаналу», — разважае Аляксандр Захарэвіч.

Аднак і прадастаўленай якасці паслуг першыя пасажыры былі прыемна здзіўлены. «Так хутка! Вельмі камфортна! Чыста і прыгожа! Wi-Fi — гэта тое, што трэба!» — дзяліліся яны станоўчымі ўражаннямі. Цягнік будзе штодзённым, з Гомеля ў Мінск, калі пашчасціць набыць квіток, можна адправіцца а сёмай гадзіне раніцы, а ў зваротным напрамку ўвечары ў 18.50.

Дар'я КАСКО

■ Будзь у курсе!

НЕХАРЧОВЫЯ ТАВАРЫ — СА ЗНІЖКАМІ

Акцыі «Дні зніжак» пройдуць у жніўні ў гандлёвых арганізацыях Мінска, паведамлі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама. Гэтым разам яны распаўсюджаюцца на нехарчовыя тавары.

Так, зніжкі ў ЦУМе «Мінск» 13 і 27 жніўня складуць 17 працэнтаў. Універмаг «Беларусь» 9, 16, 17, 23, 24 жніўня прапануе набыць нехарчовыя тавары па цане, меншай на 20 працэнтаў, а таксама 27 і 28 жніўня прадастаўляе зніжку ў памеры 20 працэнтаў на тавары для школьнікаў. У ГУМе можна будзе сэканоміць 20 працэнтаў ад сумы пакупкі 11 і 25 жніўня, а 27 жніўня — 17 працэнтаў. Зніжкі ў Гандлёвым доме «На Нямізе» ў памеры 20 працэнтаў парадуюць пакупнікоў 10, 17, 24, 27, 28 жніўня. «Кірмаш» прапануе прыемны бонус у памеры 15 працэнтаў ад цэн на тавары 10, 17, 24, 27, 31 жніўня. У «Старце-Х» можна будзе сэканоміць 15 працэнтаў ад цэн на нехарчовыя тавары 11, 17, 25 жніўня. У «Паўночніцы» памер зніжак 11, 24 жніўня складзе 15 працэнтаў (на асобныя групы прамысловых тавараў). «1000 дробязяў» з эканоміяй для кашалька можна будзе наведваць 11, 18, 25 жніўня — цэны ў гэтыя дні будуць меншымі на 15 працэнтаў. Крамы «Сталіцы» 13 і 27 жніўня прапануюць зніжкі ад 5 да 50 працэнтаў. Як удакладнілі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама, 27 і 28 жніўня ў Мінску абвешчаны адзіны дзень зніжак — пакупнікі змогуць сэканоміць не менш за 15-20 працэнтаў на пакупках за кошт узгодненага зніжэння цэн арганізацыямі-вытворцамі і гандлёвымі надбавак — гандлёвымі арганізацыямі.

БІЛЕТ НА ЦЯГНІК У ЕЎРОПУ — ПРАЗ ІНТЭРНЭТ

Беларуская чыгунка пачала продаж білетаў у краіны Еўропы праз інтэрнэт, паведамлі ў прэс-службе магістралі. Зроблена гэта для павышэння якасці абслугоўвання пасажыраў і развіцця электронных продажаў праязных дакументаў у міжнародных зносінах.

Зараз купіць білет анлайн можна ў такія краіны, як Польшча, Германія, Балгарыя, Францыя, Чэхія, Венгрыя. Афармленне электронных праязных дакументаў на першым этапе ўкаранення новай тэхналогіі адбываецца без электроннай рэгістрацыі. Для здзяйснення паездкі праязныя дакументы, аплачаныя праз інтэрнэт, неабходна ў абавязковым парадку аформіць у спецыялізаваных пунктах афармлення праезду ў міжнародных зносінах Беларускай чыгункі. Таксама магчыма вяртанне на сайце электронных праязных дакументаў, аплачаных з дапамогай банкаўскіх карт праз сістэму плацжыоў ASSIST і «Інтэрнэт-банкінг» Беларусбанка. Вяртанне ў касах адбываецца ў спецыялізаваных пунктах продажу. У найбліжэйшай перспектыве Беларуская чыгунка плануе пазтапнае ўкараненне электроннай рэгістрацыі пасажыраў на цягнікі міжнародных ліній, уключаючы і бесперасадачныя вагоны, што курсіруюць з імі, у зносінах з краінамі Еўропы, а гэта дазволіць выключыць абавязковае афармленне праязных дакументаў у касах.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

КЛУБ НА КОЛАХ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

І сапраўды канцэрты аўтаклуба нагадваюць былыя пасядзелкі на прыздах. Вядома ж, у добрае надвор'е — усе выступленні на вуліцах, а ў непагодзь глядачы забіраюцца ў аўтобус, яго салон выступае адначасова і як сцэна для артыстаў, і як глядзельная зала. З аўтаклубам звычайна едзе невялікі калектыў, але гэтага хапае для 40 хвілін канцэрта. — Аўтаклуб разлічаны на абслугоўванне вёсак, дзе няма стацыянарных устаноў культуры, — расказвае **загадчыца мабільнай устаноў культуры Бярозаўскага раёна Людміла КІСЕЛЬ**. —

У нас такіх 80, у 20 пражывае ад аднаго да дваццаці чалавек. У маланаселеных вёсках бываем пастаянна. Раз у год дык дакладна ўсіх наведваем. Адзіночкі людзей хоць нечым парадуюм, словам добрым, песняй. Вой, як нас чакаюць!

Людміла Васілеўна ў галіне культуры адпрацавала ўжо каля 40 гадоў, на пенсію збіралася, а тут прапанаваў заняцца аўтаклубам. І хоць пачатку падавалася гэта вельмі складанай работай, жанчына хутка асвоілася. Ужо зноўдзены розныя формы работы, і аўтобус ПАЗ ніколі не прастойвае. У сярэднім за месяц работнікі клуба на колах праходзяць каля дваццаці розных

мерапрыемстваў. Аўтаклуб укамплектаваны самай сучаснай гукаўзмацняльнай апаратурай. Таму ён можа ладзіць як выступленні з гармонікам, так і вялікія праграмы з фанэграмай.

Аўтаклуб дае магчымасць самым розным калектывам і пра сябе заявіць, і з жыхарамі глыбіні пазнаёміцца. Кожны раз з ім калясяць новыя артысты, прычым у такія паездкі выбіраюцца і дзеці. Так, упершыню ў раёне былі арганізаваны каталіцкія Калядкі. Школьніцаў, што ўдзельнічалі ў касцюміраваным свяце, бабулі абдымалі, цалавалі, дзякавалі, што хоць на нейкі час і вёска ажыла, у яе вярнулася традыцыя.

Каб людзям было зручна, аўтаклуб часта падстройваецца пад работу бібліотэкаў, што вязуць людзям кніжкі (а на вёсках не так ужо мала народу любіць пачытаць). Людміла Васілеўна добра ведае графік аўталавак. Калі магазіны ў малых вёсках пазачыняліся, яны для месцічаў — святое. Збяруцца жыхары каля аўталавак, а тут і артысты падаспелі.

Часам людзі бянтэжацца, што да іх столькі ўвагі, асабліва калі канцэрт даецца ўсяго для 4-5 слухачоў. Але хут-

ка ўсе асвойваюцца, часам і прыпеўкі праспяваць просяць, бабулькі і ў скокі могуць пайсці, не супраць вяскоўцы і самі паспяваць ці расказаць што-небудзь карыснае.

Ладзіць аўтаклуб і фальклорныя экспедыцыі. У час такіх падарожжаў спецыялісты запісваюць рэдкія беларускія словы, цікавыя песні, сакрэты, звязаныя з рамёствам, абрадамі. Вясковыя жанчыны перадалі інструменты, звязаныя з вальнем, расказалі пра старыя тэхналогіі, падарылі экспанаты для музея, маўляў, «нас не будзе, то прападзе».

— У нас багата чужоўных людзей. Мы ездзілі віншаваць з 95-годдзем жанчыну (адна з місій аўтаклуба не пакідаць без увагі юбіляраў). Дык у яе столькі запісалі замоў і казак, ды ўсё гэта на дыялекце. У нашым раёне вельмі цікавая гаворка. Пра нашыя спораўскія жарты многа хто ўжо ведае, але ёсць у нас і спораўскі слоўнік... «Калі вы не можаце прыехаць да нас, мы паедзем да вас», — вырашылі ў Бярозаўскім раёне і запісалі праграму «Бюро радасці». Цяпер ніхто са старажылаў не застаецца без увагі, бо іх наведваюць дома. Ларыса Васілеўна расказвае, што многіх жыхароў ужо добра ведае, тэлефануе ім.

Калі ў вёсцы ёсць нямоглыя людзі, якім і некалькі крокаў зрабіць праблема, артысты выступаюць у іх двары, туды ж і астатнія вяскоўцы падцягваюцца. Цяжка нават уявіць, якое гэта свята для такіх людзей.

Пачаў аўтаклуб ладзіць падарожжы і на хутары.

— Неяк з сынам блукалі па лесе, бачу сцежку і цікаўлюся, ці не прывядзе яна да каго-небудзь, — расказвае загадчыца аўтаклуба. — Сапраўды прыйшлі да маленькага дамкі, у двары курачкі ходзяць. І тут бабулька жыве адна-адзінотка. Маленькая, далікатная, ёй больш за 90 гадоў. Па яе словах, яна тут з дзяцінства, ніколі нікуды не з'язджала. Вось я і падумала, як мне яе парадаваць. Пазней

заехалі сюды з аўтаклубам на Каляды.

Людміла Васілеўна паказвае здымкі — завялася такая традыцыя фіксаваць гісторыю аўтаклуба: «Гэта мы да аднаго з хутароў дабіраліся. Зіма была, аўтобус далей ехаць не мог, і мы ішлі пешшу...»

Сапраўды, да многіх хутароў не так ужо проста дабрацца, часам даводзілася камандзе аўтаклуба намотаць пешшу не адзін кіламетр, прабірацца праз падталыя палі і глухія лясныя сцежкі.

З аўтаклубам падарожнічаюць не толькі артысты, але і прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, старшыні сельсаветаў. Вядома ж, сумесная праца дапамагае зрабіць такія сустрэчы яшчэ і карыснымі.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.